

KURUL KARARI

Karar No: 4169

Karar Tarihi: 13/12/2012

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 13/12/2012 tarihli toplantısında; Doğal Gaz Piyasasında gerçek ve tüzel kişilerin serbest tüketici statüsü kazanmaları ve bu statüden çıkmalarına, bu statüden kaynaklanan hakların kullanımına ve bu hakların kullanımına bağlı olarak serbest tüketiciler ile lisans sahibi tüzel kişilerin hak ve yükümlülüklerine ilişkin olarak, bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar uygulanmak üzere, aşağıdaki Karar alınmıştır:

Madde 1- Aşağıdaki koşulları sağlayan tüketiciler serbest tüketici kabul edilir;

- a) Bir önceki takvim yılına ait toplam doğal gaz tüketimleri serbest tüketici olma sınırını geçen tüketiciler,
- b) İçinde bulunulan yılda gerçekleşen toplam doğal gaz tüketimleri serbest tüketici olma sınırını geçen tüketiciler,
- c) Bir önceki takvim yılındaki tüketimi serbest tüketici olma sınırını geçmeyen, ancak içinde bulunulan yılda serbest tüketici olma sınırını geçeceğini ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye taahhüt eden ve doğal gaz tüketim tesis kapasitesi dikkate alınarak hesaplanan tüketim değeri serbest tüketici olma sınırını geçen tüketiciler,

Madde 2- Dağıtım şirketleri bu Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında serbest tüketici statüsü kazanan tüketicilerin serbest tüketici statüsü kazandıkları okuma dönemine ilişkin faturayı abonelere uygulanan perakende satış fiyatı üzerinden tahakkuk ettirir. Ancak bundan sonraki fatura döneminden itibaren, serbest tüketici doğal gazı herhangi bir tedarikçiden satın alma hakkını kullanana kadar veya dağıtım şirketinden doğal gaz almaya devam etmesi durumunda, serbest tüketicilere uygulanan perakende satış fiyatı uygulanır.

Madde 3- Bu Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında serbest tüketici statüsü kazanan tüketicilerin, doğal gaz kullanımına başladığından itibaren 12 aylık dönemdeki tüketimlerinin, doğal gaz kullanımına başlanan yılın serbest tüketici olma sınırının altında kalması halinde bu tüketiciler doğal gazı;

- İlgili dağıtım şirketinden satın alıyorsa; son 12 aydaki ilgili dağıtım şirketinin abonelere ve serbest tüketicilere perakende satış fiyatları arasında fark varsa, söz konusu farkı ilgili dağıtım şirketine ödemekle yükümlüdür. Ancak dağıtım şirketinin tedarikçisi dağıtım şirketlerinin abone ve serbest tüketici müşterileri için ayrı toptan satış fiyatları uygulamış ise, dağıtım şirketleri tahsil ettikleri bu fark tutarının, tedarikçisine düşen kısmını, farkın muhatabı olan tedarikçiye ödemekle yükümlüdür.

- Bir tedarikçiden satın alıyorsa; son 12 aydaki ilgili dağıtım şirketi tarafından hesaplanan birim hizmet ve amortisman bedeli ile tüketicinin serbest tüketici statüsünde olması nedeniyle uygulanan bedel arasında bir fark varsa, söz konusu farkı ilgili dağıtım

şirketine ödemekle yükümlüdür. Ancak ilgili tedarikçinin müşteriden herhangi bir fark ödemesi talep edebilmesi hususunda, bahsi geçen tüketiciler ile yapmış oldukları sözleşmelerde yer alan hükümler uygulanır.

Bu tüketiciler, (a) ve (b) bentleri kapsamında serbest tüketici statüsü kazanana kadar serbest tüketici hakkından yararlanamaz.

Dağıtım şirketi tarafından yapılan fark hesaplamalarında, tüketimin gerçekleştiği dönemde geçerli olan aboneler ve serbest tüketicilere perakende satış fiyatları, birim hizmet ve amortisman bedelleri ile taşıma bedelleri esas alınır. Ancak her ay için ayrı ayrı hesaplanan bu tutarlar, T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyatları Genel İndeksindeki aylık değişim oranlarına göre, bu tüketicilerin serbest tüketici statüsünü kayb ettiklerinin saptandığı tarihe kadar güncellenerek toplam tutar bulunur.

Madde 4- Tüketim miktarı hesaplamaları takvim yılı dikkate alınarak yapılır. Takvim yılı içinde herhangi bir dönemde doğal gaz kullanımına başlanması durumunda; tüketicilerin doğal gaz tüketim miktarı sadece o yıl için tüketime başlanan günden itibaren 12 aylık dönem dikkate alınarak hesaplanır. İlk 12 aylık dönemin bitmesini müteakip içinde bulunulan yılın tüketim miktarı hesaplamalarında takvim yılı esas alınır.

Madde 5- Serbest tüketicilerin yapacakları doğal gaz alım-satım sözleşmelerinde takvim yılı esas alınır.

Bu Kararın 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında tüketicinin yıl içinde serbest tüketici statüsü kazanması durumunda takip eden ilk takvim yılı başında sözleşme, takvim yılı esasına göre yenilenir. Ancak takvim yılı esasına göre yapılacak yeni sözleşme (c) bendi kapsamında yapılan taahhüdün süresini etkilemez. Taahhüt süresi bitiminde (12 ay) taahhüdün yerine getirilmediğinin saptanması durumunda tedarikçi ile yapılan sözleşmenin sona ereceğine ilişkin hükümler takvim yılı esasına göre yapılacak yeni doğal gaz alım-satım sözleşmelerinde yer alır.

Serbest tüketiciler, yapacakları yeni doğal gaz alım-satım sözleşmelerinde sözleşme dönemine ait toplam doğal gaz tüketim miktarını serbest tüketici olma sınırının altında belirlemeleri durumunda, sözleşmenin başlangıç tarihinden itibaren serbest tüketici statüsünü kaybetmiş sayılır ve bu tüketiciler tedarikçilerle doğal gaz alım-satım sözleşmesi yapamaz.

Madde 6- Şehir içi doğal gaz dağıtım lisansı ihalesi sonucunda dağıtım lisansı sahibi olan tüzel kişiler, lisans yürürlük tarihinden başlamak üzere 5 yıllık sürenin dolduğu gün serbest tüketici statüsü kazanacak tüketicileri tespit eder. 5 yıllık sürenin dolduğu gün tüketim değerlerini okuyarak abonelere uygulanan perakende satış fiyatından fatura tahakkuk ettirir. Bundan sonraki fatura döneminden itibaren, serbest tüketici doğal gazı herhangi bir tedarikçiden satın alma hakkını kullanana kadar veya dağıtım şirketinden doğal gaz almaya devam etmesi durumunda, serbest tüketicilere uygulanan perakende satış fiyatını uygular.

Madde 7- a) Tedarikçiden doğal gaz satın almak isteyen serbest tüketicilerin, dağıtım şirketine yazılı başvuruda bulunarak mevcut sayaçları ile ilgili teknik bilgi alması ve dağıtım şirketinin talebi halinde, dağıtım şirketinin belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde bedeli kendilerine ait olmak üzere, sayaçlarını dağıtım şirketine anlık bilgi akışı sağlayacak şekilde, dağıtım şirketinin istediği uzaktan okuma sistemine uygun hale getirmesi gerekmektedir.

b) 300 mbar ve üzeri doğal gaz kullanan serbest tüketicilerin sistemlerine otomatik hacim düzeltici (korrektör) tesis etmesi zorunludur.

c) Bu maddede sayılan koşulları yerine getirmeyen serbest tüketiciler, tedarikçisini seçme hakkını kullanamaz.

Madde 8 – a) Serbest tüketici ve tedarikçi arasında imzalanan doğal gaz alım-satım sözleşmesi, dağıtım şirketine bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde, dağıtım şirketiyle mevzuatta tanımlanan sözleşmelerin imzalanması koşuluyla, yürürlüğe girer. Bu yükümlülükleri yerine getirmeyen serbest tüketicinin dağıtım şirketinden doğal gaz satın almaya devam ettiği kabul edilir ve tedarikçi tarafından bir hak iddia edilemez.

b) Tedarikçi ile yaptığı doğal gaz alım-satım sözleşmesinin süresi bitecek olan ve doğal gazı dağıtım şirketinden almak isteyen serbest tüketici, tedarikçi ile yaptığı doğal gaz alım-satım sözleşmesinin süresi bitmeden 15 iş günü önce dağıtım şirketine durumu bildirmek ve dağıtım şirketiyle sözleşme yapmak zorundadır. Serbest tüketicinin, dağıtım şirketinden doğal gaz arzı sağlamasına rağmen, dağıtım şirketiyle sözleşme yapmaması durumunda, sözleşme yapılana kadar, dağıtım şirketi serbest tüketiciye, ilgili dağıtım bölgesinde geçerli olan en yüksek sistem kullanım bedeli uygular. Ancak tüketici bu durumda dahi, dağıtım şirketiyle sözleşme yapana kadar, dağıtım şirketinden doğal gaz arzı sağladığı tarihten başlamak üzere en geç 15 gün içinde dağıtım şirketinin yazılı onayını almak zorundadır. Aksi takdirde usulsüz doğal gaz kullanım hükümleri uygulanır.

c) Dağıtım şirketi, tedarikçi ile doğal gaz alım-satım sözleşmesi bulunmayan serbest tüketicilere doğal gaz arzı sağlamak zorundadır.

Madde 9 – Tedarikçisini değiştirmek isteyen serbest tüketici yeni doğal gaz alım-satım sözleşmesi imzalamadan önce, bir önceki tedarikçisine veya doğal gazı dağıtım şirketinden almış ise, dağıtım şirketine olan yükümlülüklerini yerine getirdiğini yeni tedarikçisine belgelemek zorundadır. Serbest tüketicinin bir önceki tedarikçisinden veya dağıtım şirketinden, borcu olmadığına ilişkin belge talep etmesi halinde söz konusu belge, başvuru tarihini izleyen iki iş günü içerisinde serbest tüketiciye verilir.

Madde 10 –Serbest tüketicilerle doğal gaz alım-satım sözleşmesi imzalamak isteyen tedarikçiler, serbest tüketicileri, tüketici hakları ile doğal gaz alım-satım sözleşmesi kapsamındaki ticari seçenekler ve muhtemel riskler hakkında sözleşme imzalanmadan önce bilgilendirmek zorundadır.

Madde 11 – Dağıtım şirketleri serbest tüketicilere ve bu tüketicilerin seçtikleri tedarikçilere, talepleri halinde, doğal gaz taşıma hizmetini ve yan hizmetleri sağlar.

Madde 12- a) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından, ilgili mevzuata göre, serbest tüketici statüsü kazanan veya devam ettiren tüketicilerin listesi ile serbest tüketicinin doğal gazı kendisinden satın almaya devam edebileceği gibi, herhangi bir tedarikçiden de satın alma hakkına sahip olduğu hususu, serbest tüketici olma sınırını belirleyen bu Kararın Resmi Gazete’de yayımlanma tarihinden itibaren otuz gün içerisinde, internet sitesinde güncel ve sürekli olarak yayımlanır.

b) Dağıtım şirketi ayrıca, serbest tüketici statüsü kazanan veya devam ettiren tüketicilerin yeni takvim yılı başlamadan önceki son 3 üç faturasına, serbest tüketici statüne geçtiklerini bildiren ve detay bilgiyi dağıtım şirketinin internet sitesinden edinebileceklerine dair bir ibare koyar.

c) Dağıtım şirketi, serbest tüketici olma hakkını elde eden abonelerine tedarikçisini değiştirmede gerekli bilgileri sağlar.

Madde 13 - Abone statüsünden serbest tüketici statüsüne geçilmesi durumunda, güvence bedeli ve bağlantı bedeli ile ilgili geçmişe yönelik düzeltme ve yeni bir belirleme yapılamaz.

Madde 14 - Serbest tüketicinin bağlantı hattını, yapım ve hizmet sertifikası sahiplerine yaptırması halinde, dağıtım şirketinin serbest tüketiciden, bağlantı ile ilgili vereceği hizmetler için alacağı bedel; mal ve hizmet üretim amaçlı doğal gaz kullanacak abonelerin bağlantıyı sertifika sahibi kişiye yaptırması halinde, dağıtım şirketinin aboneden alacağı ve bağlantı tarifesine ilişkin Kurul Kararında düzenlenen bedeli geçemez.

Madde 15 - Serbest tüketicilerin tedarikçilerle yaptıkları doğal gaz alım-satım sözleşmesi kapsamında öngörülen ödemeleri zamanında yapmaması halinde, tedarikçinin yazılı başvurusu üzerine ve tüketicinin ödeme yaptığını belgeleyememesi durumunda, dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından, en az 3 iş günü önceden haber vermek suretiyle, tüketicinin doğal gazı kesilir. Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından doğal gazı kesilmiş olan tüketicinin ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğini belgelemesi kaydıyla iki iş günü içerisinde doğal gaz arzı yeniden sağlanır. Dağıtım şirketinin, gaz arzının durdurulmasına ilişkin tedarikçiye verdiği hizmet ve bedelleri taşıma hizmeti sözleşmesinde belirlenir.

Madde 16- BOTAŞ İletim Şebekesi İşleyiş Düzenlemelerine İlişkin Esaslar (ŞİD), “Acil Durum, Zor Gün, Sınırlı Kapasite Günü” başlıklı 14 üncü bölümünde tanımlanan acil durum, zor gün ve sınırlı kapasite durumlarından biri ya da birkaçının oluşması durumunda, dağıtım şirketleri, dağıtım bölgelerinde bulunan “Elektrik enerjisi üretimi için gaz satın alan şirketler”e gaz arzını, sistem ve arz güvenliğinin sağlanması amacıyla, iletim lisansı sahibi şirketin talebi üzerine, istenen süreler için durdurmak zorundadır. İletim lisansı sahibi şirketin talebi doğrultusunda gaz arzının durdurulması kaynaklı ortaya çıkabilecek sonuçlardan dağıtım şirketleri sorumlu tutulamaz.

Madde 17- Lisans alma tarihinden itibaren 5 yıllık yatırım süresi dolmuş olan tüm dağıtım şirketleri 31/12/2013 tarihine kadar Sevkiyat Kontrol Merkezlerini kurmak zorundadır.

Madde 18- Serbest tüketici olmak için aranan yıllık tüketim miktarı sınırı olarak belirlenen ve metreküple ifade edilen doğal gaz miktarının hesaplanmasında 9155 kcal/m³ üst ısıl değer esas alınır.

Madde 19 - Bu Karar 01/01/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 20 - Bu Kararı Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanı yürütür.